

Lovforslag nr. L 12. Fremsat den 2. oktober 2002 af fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om sygdomme og infektioner hos dyr m. fl.

(Udvidet veterinært beredskab)

§ 1

I lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 2, nr. 1, *litra h*, indsættes efter ”dyr”: ”, herunder i et område omkring et udbrudssted,”.

2. I § 12 indsættes som 2. *pkt.*:

»I reglerne kan fastsættes bestemmelser om tidsmæssige begrænsninger i adgangen til at frøføre dyr fra en besætning, hvortil der er tilført levende dyr.«

3. I § 20, stk. 1, indsættes som 3. *pkt.*:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler, der forbyder eller begrænser omsætning af dyr til levebrug på markedspladser, i auktionslokaler eller i samlestalde.«

4. I § 35, stk. 5, 3. *pkt.* ændres ”200 kr.” til: ”100 kr.”.

5. § 36, stk. 1, affattes således:

»Ved påbud om aflivning, fjernelse eller slagting af dyr efter § 9 eller efter regler fastsat i medfør af §§ 5, 8 og 9 og ved påbud om destruktions, tilintetgørelse eller bortskaffelse af foder, æg og lignende produkter efter § 9 eller regler fastsat i medfør heraf yder staten ejeren en erstatning, der svarer til dyrenes eller produkternes

værdi, samt en erstatning til hel eller delvis dækning af det herved opståede driftstab.«

6. I § 36 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Hvis ejeren selv ved sit forhold har givet anledning til, at et dyr, der er blevet slået ned, er blevet angrebet af en i bilag 2 nævnt sygdom eller ikke har søgt tabet som følge af angrebet mindsket mest muligt, mister vedkommende helt eller delvist retten til erstatning.«

7. I § 42 indsættes 2 steder efter ”regler”: ”eller træffe bestemmelser”.

8. I § 43, stk. 1, nr. 3) ændres ” eller § 32, stk. 1, 1. *pkt.*,” til: ”, § 32, stk. 1, 1. *pkt.*, eller § 42,”.

§ 2

I lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 656 af 28. juli 1995 som senest ændret ved lov nr. 297 af 15. maj 2002, ophæves § 40 a.

§ 3

Tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovens formål er at forbedre det veterinære beredskab overfor smitsomme husdyrsygdomme.

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr (FT 1998-99: 3757, 7095, 7378; A 3670; B 816; C 780), og lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 656 af 28. juli 1995 som senest ændret ved lov nr. 297 af 15. maj 2002 (FT 1987-88 sp. 4367-4880, 1998-89 sp. 897, 3570, 4368, A 759, B 259).

2. Baggrunden for lovforslaget

Som en del af en generel modernisering af det veterinære beredskab samt på baggrund af de mange udbrud af mund- og klovesyge i Europa i 2001 iværksatte Fødevaredirektoratet i efteråret 2001 et projekt, der omfattede en gennemgang af beredskabet mod mund- og klovesyge med henblik på ajourføring og modernisering af beredskabsplanen for mund- og klovesyge, herunder indarbejdelse af den senest erhvervede viden med hensyn til forebyggelse og bekæmpelse.

I denne forbindelse blev der nedsat en arbejdsgruppe bestående af embedsmænd fra Justitsministeriet og Fødevareministeriet samt øvrige parter involveret i beredskabet, herunder repræsentanter fra de relevante brancher og organisationer. Arbejdsgruppen nedsatte efterfølgende en række undergrupper, der var sammensat på en sådan måde, at de var funderede til at behandle særlige emner.

Projektet resulterede i rapporten "Modernisering af den danske beredskabsplan for mund- og klovesyge", December 2001, hvori der er anført en række anbefalinger til forbedring og modernisering af beredskabet. En del af resultaterne af dette arbejde kan overføres på andre alvorlige, smitsomme husdyrsygdomme.

Gennemførelse af visse af de anbefalede forbedringer af beredskabet kræver imidlertid ændring af lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr.

Endvidere foreslås Det Veterinære Vaccineudvalg nedlagt. Udvalget blev lovfæstet gennem en ændring af lov om lægemidler. Ændringen gennemførtes ved lov nr. 814 af 21. december 1988 om husdyrsygdomme.

3. Gældende ret

Lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr har med ganske få ændringer videreført lov om husdyrsygdomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 7. juni 1993, og lov nr. 1106 af 21. december 1994 om zoonoser. Lov om husdyrsygdomme sigtede ikke alene på bekæmpelse af allerede opståede sygdomme, men lagde vægt på både det bekæmpende, det overvågende og det forebyggende element. Lov om zoonoser havde til formål at beskytte menneskers sundhed gennem iværksættelse af en række foranstaltninger mod forekomst af zoonotiske smitstoffer hos dyr, i animalske levnedsmidler og i andre produkter af dyr.

Medens lov om husdyrsygdomme sigtede på egenlige sygdomme hos dyr, omfattede lov om zoonoser infektioner hos dyr, som ikke nødvendigvis fremkalder sygdom hos dyr, men som forårsager sygdom hos mennesker, f.eks. salmonella og campylobacter. Lov om zoonoser udgjorde således et supplement til lov om husdyrsygdomme med særligt sigte på beskyttelse af menneskers sundhed. Loven var især grundlaget for en række bestemmelser om bekæmpelse af og kontrol med salmonella hos kvæg, svin og fjerkræ.

Bekæmpelse af zoonotiske smitstoffer er navnlig knyttet til husdyrholdet, hvorfor det blev fundet hensigtsmæssigt at sammenskrive de to love. Hertil kom, at reglerne i de to love i en vis udstrækning var ens, og dette forhold tilskyndede yderlige en regelforenkling gennem sammenskrivningen til én lov om sygdomme og infektioner hos dyr.

Såvel hensynene bag lov om husdyrsygdomme som hensynene bag lov om zoonoser er blevet videreført i lov om sygdomme og infektioner hos dyr.

Lov om sygdomme og infektioner hos dyr trådte i kraft 1. januar 2000, jf. bekendtgørelse nr. 927 af 10. december 1999 om ikrafttræden af lov om sygdomme og infektioner hos dyr.

4. Lovforslagets indhold

Hovedformålet med dette lovforslag er at supplere lovens bestemmelser, således at ministeren får mulighed for at fastsætte regler, der kan bidrage til en hurtig og effektiv bekæmpelse af smitsomme husdyrsygdomme. Lovforslaget sigter dog ikke alene på bekæmpelse af allerede opståede sygdomme, men lægger også vægt på både det bekæmpende og det forebyggende element.

Hensynene bag lovforslaget har både dyresundhedsmæssige og samfundsøkonomiske aspekter.

Heri ligger for det første, at spredning af en husdyrsygdom i værste fald kan betyde, at produktionsapparatet i form af en nærmere angivet husdyrbestand kan være udsat for hel eller delvis ødelæggelse.

For det andet, at frihed for husdyrsygdomme, herunder også sådanne, som ikke nødvendigvis i sig selv indebærer en væsentlig risiko for husdyrene, er af afgørende betydning for opretholdelsen af eksporten af animalske landbrugsprodukter og dermed for valuta-indtjeningen.

Det foreslås at indføre en hjemmel, der gør det muligt at effektivisere bekæmpelsen af alvorlige, smitsomme husdyrsygdomme gennem nedslagning af dyr i et område omkring et udbrudssted. Nedslagning i området omkring et udbrudssted vil medvirke til at hindre spredning af husdyrsygdomme til større dele af landet og dermed kunne begrænse antallet af udbrud.

Med henblik på hindring af udbredelse af smitte foreslås der desuden indført mulighed for ministeren til at fastsætte regler om tidsmæssige begrænsninger i adgangen til at fraføre dyr fra besætninger, hvortil der er tilført levende dyr, og regler, der forbyder eller begrænser omsætning af dyr til levebrug på markedspladser, i auktionslokaler og i samlestadle.

Endelig foreslås bestemmelsen i § 40 a i lov om lægemidler angående Det Veterinære Vaccineudvalg ophævet. Bestemmelsen blev indsat i lov om lægemidler ved husdyrsygdomsloven, lov nr. 814 af 21. december 1988.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske og administrative konsekvenser for staten af lovforslaget vil være afhængige af omfanget af forekomsten af husdyrsygdomme og dermed nød-

vendigheden af at gennemføre særlige foranstaltninger. Omfanget af disse konsekvenser kan ikke angives på forhånd. Det skal bemærkes, at erstatningsudgifterne i en bekæmpelsessituation umiddelbart forventes at blive større end hidtil for det enkelte udbrud, når der også sker nedslagning i et område omkring udbrudsstedet. En effektiv bekæmpelse gennem nedslagning i området vil imidlertid kunne begrænse smittespredningen og vil således kunne begrænse det samlede antal udbrud og derved begrænse de samlede omkostninger ved udbrud af alvorlige, smitsomme sygdomme. De udgifter, som hidtil er afholdt af staten ved offentlig bekæmpelse af husdyrsygdomme til erstatning for dyr, driftstab, taksation, rengøring m.v. vil påhvile staten i samme omfang som hidtil.

Ligeledes vil indførelsen af tidsmæssige begrænsninger i forbindelse med til- og fraførsel af dyr til besætninger (karenstider) kunne begrænse en eventuel smittespredning ved omsætning af husdyr og således medvirke til at minimere de udgifter, der vil opstå som følge af et udbrud af en alvorlig smitsom husdyrsygdom.

Efter lovens § 36 ydes der erstatning ved påbud om aflivning, fjernelse af dyr, ved destruktion, tilintetgørelse eller bortskaffelse af foder, æg og lignende produkter og helt eller delvist ved driftstab.

Herudover er der hjemmel til at fastsætte regler om erstatning ved påbudt slagtning eller påbudt særlig behandling af æg, mælk, foder og lignende produkter.

Der ydes af statskassen erstatning for dyrenes værdi uden hensyn til deres sygdom, og der ydes en delvis erstatning for det faktisk opgjorte driftstab. Herudover betales omkostninger ved taksation, nedslagning, afhentning og destruktion af dyr samt rengøring og desinfektion.

Disse udgifter afholdes over finanslovskonto § 24.32.14. Erstatninger ved nedslagning af dyr og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger (*Løv-bunden*). Eventuelle merudgifter som følge af den under § 1, nr. 1, nævnte foranstaltning vil tillige medføre merudgifter som følge af nedslagning af dyr med henblik på undersøgelser for indhold af medicinrester, jf. forslag til lov om ændring af lov om dyrlægegerning m.v., blive afholdt inden for den på denne konto afsatte bevilling.

Medens det skønnes, at nedslagning med henblik på undersøgelse for medicinrester vil medføre årlige merudgifter på 0,1 mill. kr., vil merudgifter som følge af nedslagning af dyr i områder omkring steder med udbrud af smitsomme sygdomme afhænge af den veterinære vurdering af sygdommens art og smitsom-

hed. Også antallet af besætninger med dyr af modtagelige arter og besætningernes størrelse, samt det tidsrum, i hvilket der vil blive pålagt restriktioner på besætningerne, vil være af afgørende betydning for merudgifternes størrelse.

Udgifterne er i sagens natur knyttet til udbruddet af sygdomme og disses karakter og forløb. Det fremgår af statsregnskabet, at der i årene 1995-2001 inkl. har været opført følgende bevillinger og udgifter samt refusion fra EU på kontoen eller den dertil tidligere svarende konto:

Finansår	Erstatning m.v.		EU-refusion	
	Bevilling	Udgift	Bevilling	Refusion
	Mill. kr.			
1995	0,6	0,8	2,4	2,4
1996	9,9	15,3	3,5	-
1997	5,0	3,2	2,9	1,7
1998	5,0	28,1	0,7	5,8
1999	4,6	1,3	0,7	12,1
2000	6,4	2,0	0,6	-
2001	6,6	11,4	0,4	1,0

(Det bemærkes, at EU-refusionen i almindelighed ydes med et års forskydning og med en sats, der i almindelighed udgør 50 pct. af ydet erstatning til nedslagning m.v.)

På kontoen har i de senere år været opført en bevilling på omkring 6 mill. kr. (i 2002: 6,7 mill. kr.). Af oversigten fremgår, at denne bevilling i nogle år har været tilstrækkelig og i andre ikke. På grundlag af beregninger foretaget i forbindelse med det ovenfor nævnte arbejde med mund- og klovesyge beredskabsplanen kan merudgifterne til erstatning for dyrenes værdi ved nedslagning i områder omkring et udbrudssted skønnes at ville udgøre 0,64 mill. kr. pr. udbrud ved nedslagning af kvæg- og svinebesætninger indenfor et område med en radius på 500 m og en gennemsnitlig husdyrtæthed på 357 dyr pr. km². Hertil kommer andre udgifter i forbindelse med nedslagningen, især driftstab. Merudgiften foreslås finansieret indenfor Fødevarerministeriets samlede ramme.

Forslaget findes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner eller amtskommuner.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

En konsekvens af lovforslaget vil som følge af den foreslåede indførelse af tidsmæssige begrænsninger i

forbindelse med til- og fraførsel af dyr være, at ejeren eller brugeren af besætninger, hvori et dyr indsættes, i en periode ikke har mulighed for at omsætte dyr fra besætningen. Ligeledes påføres erhvervslivet umiddelbart økonomiske konsekvenser ved fastsættelse af regler, der forbyder eller begrænser omsætning af dyr til levebrug på markedspladser, auktioner eller i samlestalde.

Imidlertid vil regler om tidsmæssige begrænsninger samt en begrænsning af omsætningen via markeder m.m. også have en positiv konsekvens for erhvervslivet, da disse tiltag vil begrænse en eventuel smittespredning ved omsætning af husdyr og vil således medvirke til at minimere de omkostninger, der vil opstå som følge af et udbrud af en alvorlig smitsom husdyrsygdom.

Lovforslaget har været forelagt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering, som har vurderet, at forslaget ikke indeholder administrative aktiviteter for erhvervslivet på samfundsniveau eller pr. virksomhed i et omfang, der berettiger, at det bliver forelagt et af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspaneler.

7. Miljømæssige konsekvenser

De miljømæssige konsekvenser af lovforslaget vil være en bedre sikring mod sygdomsspredning mellem dyr, herunder til vilde dyrearter.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget vedrørende ydelse af erstatninger ved nedslagning i de i § 9, stk. 2, nr. 1, litra h, nævnte områder vil skulle notificeres efter EU's regler om statsstøtte.

9. Høring

Følgende organisationer m. v. er hørt over lovforslaget:

DAKOFO
 Danmarks Fiskeindustri - og Eksportforening
 Danmarks Fiskeriforening
 Danmarks Landboudom
 Danske Andelsselskaber
 Danske Slagterier
 Dansk Familielandbrug
 Dansk Kvæg
 Dansk Industri
 Dansk Pelsdyravlerforening
 De danske Landboforeninger
 Den Danske Dyr lægeforening
 Det Danske Fjerkræråd

Det Veterinære Sundhedsråd
 Forbrugerrådet
 Handelskammeret
 Kødbranchens Fællesråd
 Landbrugets Rådgivningscenter
 Landbrugsraadet
 Landsforeningen den lokale andel

Mejeriforeningen
 Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundet
 Organisationen Dansk Aquakultur
 Specialarbejderforbundet i Danmark
 Økologisk Landscenter
 Indenrigs- og Sundhedsministeriet

10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Staten: Indførelse af karenstider ved fraførelse af dyr fra besætninger, begrænsning af handel på markeder m.v.: <ul style="list-style-type: none"> • Bedre sikring mod sygdoms-spredning, mindreudgifter til bekæmpelse Nedslagning omkring udbrudssteder: <ul style="list-style-type: none"> • Bedre sikring mod sygdoms-spredning, mere effektiv bekæmpelse, på langt sigt mindreudgifter til bekæmpelsen 	Staten: Nedslagning omkring udbrudssteder: <ul style="list-style-type: none"> • Umiddelbart merudgifter til nedslagning. Merudgifterne afhænger af forekomst af sygdomme etc.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Staten: Nedslagning: <ul style="list-style-type: none"> • Afhængig af forekomst af sygdomme etc.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nedslagning i områder, indførelse af karenstider, begrænsning af handel på markeder m.v.: <ul style="list-style-type: none"> • Bedre sikring mod sygdoms-spredning 	Indførelse af karenstider: <ul style="list-style-type: none"> • Begrænser muligheden for opsætning af dyr i en periode Begrænsning af handel på markeder m.v.: <ul style="list-style-type: none"> • Kan medføre at visse markeder m.v. må lukkes.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Bedre sikring mod sygdomsspredning	-
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget skal notificeres i henhold til EU's statsstøtteregele	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

De gældende lovbestemmelser giver alene adgang til nedslagning af dyr, der er konstateret at være ramt

af en sygdom, eller af dyr, der efter en veterinærfaglig vurdering må mistænkes for at være smittet på grund af kontakt med et smittet dyr eller som følge af, at vinden har båret smitte med sig fra sygdomsramte dyr eller af andre årsager. Der er dog også adgang til at slå dyr ned, hvor dette er nødvendigt for, at det kan undersøges, om de lider af en sygdom.

F. t. l. vedr. sygdomme og infektioner hos dyr m.fl.

I § 9, stk. 2, nr. 1, litra h, foreslås indføjet en hjemmel til fremtidigt at kunne bekæmpe husdyrsygdomme gennem nedslagning i et område omkring et udbrudssted, uanset at dyrene i området ikke er konstateret eller konkret mistænkt for at være smittet med den pågældende sygdom. Muligheden for nedslagning i et område omkring et udbrudssted er i første omgang kun tænkt anvendt i forbindelse med de i bilag 2, gruppe I, nævnte sygdomme, men kan hvis det ud fra en veterinærfaglig vurdering er nødvendigt for en effektiv bekæmpelse også anvendes for andre sygdomme. Områdets størrelse fastsættes ud fra en veterinærfaglig vurdering af smitteforholdene.

Det i den foreslåede bestemmelse nævnte område omkring et udbrudssted må ikke forveksles med de allerede kendte zoner, som f.eks. overvågnings- og beskyttelseszoner, der oprettes ved mistanke om eller ved udbrud af en alvorlig smitsom husdyrsygdom. Nedslagningsområdet kan således fastlægges uafhængigt af de zoner, der normalt vil blive oprettet i forbindelse med mistanke om eller udbrud af en af de i bilag 2, gruppe I, nævnte sygdomme.

Ved vurderingen af om nedslagning, herunder i et område omkring et udbrudssted, skal iværksættes, vil der blive lagt vægt på, om effektiv bekæmpelse skønnes at kunne finde sted på andre måder, f.eks. ved isolation af angrebne dyr ("offentligt tilsyn"). Ved vurderingen vil der endvidere blive lagt vægt på, om nedslagning er nødvendig for at beskytte mennesker mod smitte eller for at bevare en dyrebestand.

Ved vurderingen af, om nedslagning skal foretages, vil der blive foretaget en afvejning af ovennævnte hensyn overfor de omkostninger, der er forbundet med nedslagning af de pågældende dyr. En sådan afvejning vil kunne føre til, at man i stedet vælger at kontrollere eller bekæmpe sygdommen på andre måder, f.eks. ved nødvaccination eller gennem en kombination af nedslagning i et område omkring et udbrudssted og nødvaccination. Om erstatning ved nedslagning henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 5 og 6.

Til nr. 2

I § 12 foreslås indføjet hjemmel til at fastsætte regler om karenstider for fraførsel af dyr fra besætninger, hvortil der er indkøbt dyr. De tidsmæssige begrænsninger kan være forskellige for de dyr, der allerede er i besætningen, og det indkøbte dyr. Tilføjes tager således sigte på regler, der kan hindre spredning af de i bilag 2 nævnte smitsomme sygdomme i forbindelse med til- og fraførsel af dyr.

Til nr. 3

I § 20 foreslås indføjet hjemmel til at fastsætte regler, der forbyder eller begrænser omsætningen af dyr til levebrug på markedspladser, i auktionslokaler eller i samlestadler. Omsætning af dyr gennem levedyrsmarkeder, auktioner og samlestadler repræsenterer en betydelig risiko for spredning af sygdomme mellem besætninger. Bestemmelsen gør det således muligt at fastsætte regler om, at der på markedspladser, i auktionslokaler eller i samlestadler kun må omsættes slagtedyr, hvorved spredningen af sygdomme som nævnt i bilag 2 begrænses. Fra et slagtedyrsmarked sendes dyrene til slagtning, medens de fra et levedyrsmarked, en auktion og en samlestad går ud i andre besætninger og bringer både egen smitte og smitte fra andre dyr på markedet, auktionen eller samlestalden med sig.

Inden indførelse af et forbud mod eller en begrænsning af omsætning af dyr til levebrug på markedspladser, i auktionslokaler eller i samlestadler vil behovet for en overgangs- eller afviklingsordning, blive vurderet. Såfremt en overgangs- eller afviklingsordning findes nødvendig, vil den blive iværksat således, at markederne, auktionerne eller samlestaldene har mulighed for at omstille sig til de nye regler, inden reglerne træder i kraft. Landbrugets organisationer vil blive inddraget i udarbejdelsen af disse regler.

Til nr. 4

I den gældende lov er rykkergebyret fastsat til 200 kr. Denne bestemmelse er ændret ved tekstanmærkning nr. 120 på finansloven for finansåret 2002, hvorefter fødevarerministeren kan fastsætte bestemmelser bl. a. om opkrævning af "særlige gebyrer for påkrav for skyldige ydelser". Herefter er rykkergebyret fastsat til 50 kr. ved bekendtgørelse nr. 615 af 22. juli 2002 om betaling for kontrol af fødevarer og levende dyr m. v.

Fødevarerministeriet har efter de seneste ændringer af renteloven besluttet at anvende loftet på 100 kr. for rykkergebyrer i sin lovgivning, dog højest for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse.

Til nr. 5

Den foreslåede bestemmelse viderefører den nuværende § 36, stk. 1, om erstatning ved nedslagning i forbindelse med bekæmpelse af sygdomme, som indebærer erstatning ved påbud om aflivning af dyr og om destruktion af produkter som f. eks. æg og foder. Som hidtil vil staten skulle udbetale erstatning for dyrenes værdi uden sygdommen og delvis erstatning for driftstab. Denne erstatning udgør for tiden 20 pct. af det faktisk opgjorte driftstab, jf. bekendtgørelse nr. 239 af 12. april 1991 som ændret ved bekendtgørelse nr. 812

af 29. oktober 1999 om udgifter og erstatning ved bekæmpelse og forebyggelse af husdyrsygdomme. Med den nye ordlyd præciseres imidlertid, at erstatning kun ydes ved påbudt aflivning m.v., herunder aflivning foretaget af det offentlige, efter § 9 eller regler fastsat i medfør heraf samt regler fastsat i medfør af §§ 5 og 8. Der ydes således også erstatning ved påbudt aflivning af dyr i et område, jf. § 9, stk. 2, litra h.

Ved bekæmpelse af husdyrsygdomme vil man søge EU's medfinansieringsordninger inddraget i videst muligt omfang.

Til nr. 6

Der ydes dog ikke erstatning eller der ydes kun delvis erstatning til den, der ikke har søgt at hindre eller ved egne handlinger har foranlediget et udbrud af smitsom sygdom i sin egen besætning eller ikke søgt sit tab begrænset mest muligt. Herved præciseres, at dette alment gældende princip i erstatningsretten også gælder indenfor den offentlige sygdomsbekæmpelse. En noget tilsvarende bestemmelse var optaget i den tidligere husdyrsygdomslovgivning, men blev udeladt i lov nr. 814 af 21. december 1988 om husdyrsygdomme. Uanset at dette princip ikke har været bragt i anvendelse, findes det hensigtsmæssigt, at det klart fremgår af lovtæksten.

Til nr. 7

Der foreslås indføjet hjemmel til, at ministeren, ud over at kunne udstede regler, også kan træffe de fornødne bestemmelser med henblik på opfyldelse af EU-retsakter. Bestemmelsen bemyndiger således ministeren til både konkret at træffe bestemmelse om og generelt udstede regler, der er nødvendige for at gennemføre og administrere de af EU vedtagne retsakter.

Som led i den fælles landbrugspolitik gennemføres en løbende harmonisering af EU's veterinærlovgivning. Forslaget vil derfor medvirke til en effektiv administration af EU-bestemmelser.

En række EF-direktiver og -forordninger vedrørende bekæmpelse af smitsomme husdyrsygdomme bemyndiger EU-Kommissionen til under inddragelse af Den Stående Komite for Fødevarekæden og Dyresundhed at udstede gennemførelses- og detailregler. I forbindelse med udbrud af husdyrsygdomme vil

Kommissionen ofte forelægge forslag til sådanne regler for komiteen med meget kort varsel. Komiteen vil ofte straks udtale sig og Kommissionen vedtage reglerne til øjeblikkelig ikrafttræden. Den foreslåede bemyndigelse til at træffe bestemmelse forudsættes anvendt til konkret gennemførelse af sådanne regler.

Til nr. 8

Ændringen er en konsekvensændring som følge af ændringen af lovens § 42, jf. forslagets § 1, nr. 7.

Til § 2.

I 1983 nedsatte man efter aftale mellem Indenrigsministeriet og Landbrugsministeriet som en forsøgsordning et rådgivende veterinært vaccineudvalg med repræsentanter for Sundhedsstyrelsen, Veterinærdirektoratet og de statslige veterinære institutter. Udvalget skulle sikre, at der ved registrering af især udenlandske vacciner blev taget hensyn til risikoen for spredning af husdyrsygdomme. Udvalget blev lovfæstet ved en ændring af lægemiddelloven, indsættelse af § 40 a, der fandt sted ved § 40 i lov nr. 814 af 21. december 1988 om husdyrsygdomme.

Da de hensyn, der lå bag oprettelsen af Det Veterinære Vaccineudvalg, nu vil kunne tilgodeses gennem en høringsprocedure, foreslås udvalget derfor nedlagt og lovgrundlaget for udvalget ophævet.

Til § 3.

Som det fremgår af det under almindelige bemærkninger anførte, vil forslaget vedrørende bekæmpelse af sygdomme gennem nedslagning i områder ved udbrudssteder skulle notificeres efter EU's regler om statsstøtte. Det foreslås derfor, at det overlades til fødevareministeren at fastsætte tidspunktet for lovens, eventuelt gradvise, ikrafttræden.

Til § 4.

Forslaget gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

I dette bilag er indsat gældende formulering af de bestemmelser, der berøres af lovforslaget*Gældende formulering*

§ 9. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan for at udrydde, hindre, begrænse eller imødegå risiko for udbredelse af zoonotiske smitstoffer og de i lovens bilag 2 nævnte sygdomme fastsætte regler om og meddele påbud om gennemførelse af særlige foranstaltninger samt meddele forbud mod anvendelse af dyr, dele heraf eller animalske fødevarer, sæd, æg, embryoner af dyr samt gødning, hør, halm, dyrefoder og andre produkter og genstande, hvormed sygdomme og zoonotiske smitstoffer kan spredes.

Stk. 2. Foranstaltningerne i henhold til stk. 1 kan bl. a. omfatte:

- 1) For dyrehold og vildtlevende dyr:
  - a) Særlige undersøgelser, herunder prøveudtagning med henblik på diagnosticering,
  - b) tilsyn,
  - c) mærkning,
  - d) behandling,
  - e) vaccination,
  - f) isolation,
  - g) særlige betingelse for levering af dyr,
  - h) aflivning af dyr eller særlig slagtning og
  - i) destruktion.

§ 12. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om sygdomsforebyggende foranstaltninger for steder, hvor dyr holdes eller bringes sammen samt for behandling, opbevaring og transport m.v. af produkter, dyr og gødning m.v.

Lovforslaget

1. I § 9, stk. 2, nr. 1, litra h, indsættes efter "dyr":
", herunder i et område omkring et udbrudssted,".

2. I § 12 indsættes som 2. pkt.:

»I reglerne kan fastsættes bestemmelser om tidsmæssige begrænsninger i adgangen til at fraføre dyr fra en besætning, hvortil der er tilført levende dyr.«

Gældende formulering

§ 20. Etablering af permanente markedspladser, auktionslokaler eller samlestalde for dyr skal godkendes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Ministeren fastsætter regler om betingelserne for godkendelse samt om, hvilke dyrearter der kan tilføres, om indretning, drift og dyr-lægetilsyn m.v. samt om betaling af udgifterne ved tilsynet.

Stk. 5. Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning, eller som følger af regler fastsat i henhold til denne lov, og som ikke opfyldes rettidigt overfor den afgiftsopkrævende myndighed, tillægges, medmindre andet er fastsat ved forordning, en årlig rente svarende til renten i hold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringsskrivelser betales et gebyr på 200 kr., som reguleres i henhold til § 3 i lov om en satsreguleringsprocent.

§ 36. Ved aflivning eller påbud om fjernelse af dyr og ved destruktion, tilintetgørelse eller bortskaffelse af foder, æg og lignende produkter yder staten ejeren en erstatning, der svarer til dyrenes eller produkternes værdi, samt en erstatning til hel eller delvis dækning af det herved opståede driftstab.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om beregning af erstatning i henhold til stk. 1. Reglerne kan indeholde bestemmelser om maksimering af erstatningen.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifterne i forbindelse med påbudt slagtning eller påbudt behandling af æg, mælk, foder og lignende produkter afholdes af staten.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om ydelse af driftstabserstatning ved bekæmpelse af sygdomme inden for akvakulturbrug, uanset om der samtidig sker nedslagning eller lignende af dyrene.

Lovforslaget

3. I § 20, *stk. 1*, indsættes som 3. *pkt.*:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler, der forbyder eller begrænser omsætning af dyr til levebrug på markedspladser, i auktionslokaler eller i samlestalde«.

4. I § 35, *stk. 5*, 3. *pkt.*, ændres »200 kr.» til: »100 kr.»

5. § 36, *stk. 1*, affattes således:

»Ved påbud om aflivning, fjernelse eller slagtning af dyr efter § 9 eller efter regler fastsat i medfør af §§ 5, 8 og 9 og ved påbud om destruktion, tilintetgørelse eller bortskaffelse af foder, æg og lignende produkter efter § 9 eller regler fastsat i medfør heraf yder staten ejeren en erstatning, der svarer til dyrenes værdi, samt en erstatning til hel eller delvis dækning af det herved opståede driftstab.«

Gældende formulering

Lovforslaget

6. I § 36 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Hvis ejeren selv ved sit forhold har givet anledning til, at et dyr, der er blevet slået ned, er blevet angrebet af en i bilag 2 nævnt sygdom, eller ikke har søgt tabet som følge af angrebet mindsket mest muligt, mister vedkommende helt eller delvist retten til erstatning.«

7. I § 42 indsættes 2 steder efter "regler": "eller træffe bestemmelser".

8. I § 43, *stk. 1, nr. 3*) ændres "eller § 32, stk. 1., 1. pkt.," til: "§ 32, stk. 1, 1. pkt., eller § 42,".

§ 42. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan endvidere fastsætte de regler, som er nødvendige for anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

§ 43. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) undlader at tilkalde dyrlæge efter § 6,
- 2) overtræder § 7, § 17, 1. pkt., § 18, stk. 1, 1. pkt., § 27 eller § 29, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2,
- 3) undlader at efterkomme forbud eller påbud efter §§ 9, 10 eller § 32, stk. 1, 1. pkt.,
- 4) uden godkendelse, anmeldelse eller registrering udøver virksomhed som omhandlet i § 20, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, 1. pkt., eller § 21, stk. 1,
- 5) uden autorisation udøver virksomhed som omhandlet i § 30,
- 6) undlader at stille bistand til rådighed efter § 38 eller
- 7) undlader at give oplysninger efter §§ 38 eller 39.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af denne lov kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne. I reglerne kan der endvidere fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifter fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, som er omfattet af loven.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m. v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Gældende formulering

Lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 656 af 28. juli 1995 som senest ændret ved lov nr. 297 af 15. maj 2002:

§ 40 a. Det Veterinære Vaccineudvalg, der består af 5 medlemmer, som udhævnes af landbrugsministeren, rådgiver Sundhedsstyrelsen i sager om vacciner, sera og andre lægemidler, der er bestemt til veterinær anvendelse eller kan anvendes veterinært.

Stk. 2. Landbrugsministeren fastsætter udvalgets forretningsorden.

Stk. 3. § 38, stk. 3, og § 40 finder anvendelse på Det Veterinære Vaccineudvalg.

*Lovforslaget***§ 2.**

I lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 656 af 28. juli 1995 som senest ændret ved lov nr. 297 af 15. maj 2002, ophæves § 40a.

Til lovforslag nr. L 12. Skriftlig fremsættelse (2. oktober 2002)

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om sygdomme og infektioner hos dyr m. fl. (Udvidet veterinært beredskab)

(Lovforslag nr. L 12).

Formålet med lovforslaget er en forbedret forebyggelse mod og bekæmpelse af smitsomme sygdomme.

På baggrund af de mange udbrud af mund- og klovesyge i Europa i 2001 iværksatte Fødevareministeriet en gennemgang af beredskabet mod mund- og klovesyge med henblik på en a jourføring og modernisering af beredskabet. Arbejdet med beredskabsplanen for mund- og klovesyge vil have betydning også for beredskabet for andre alvorlige smitsomme sygdomme.

Med henblik på at gennemføre anbefalinger fra arbejdet med beredskabsplanen om hindring

eller begrænsning af spredning af sygdomssmitte foreslås:

- adgang til at hindre smittespredning gennem nedslagning af dyr i et område omkring et udbrudssted, dvs. en besætning, der er angrebet af en smitsom sygdom,
- adgang til at stille krav om, at dyr først må fraføres en besætning en vis tid efter, at besætningen er tilført dyr udefra,
- adgang til at begrænse levedyrsmarkeder m.v. eller eventuelt helt forbyde omsætning af dyr ad disse kanaler.

Endelig foreslås gennemført enkelte mere formuleringstekniske præciseringer af lovteksten, ligesom Det Veterinære Vaccineudvalg foreslås nedlagt.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, anbefales det til Folketingets hurtige og velvillige behandling.